

ואין צריך לכך כהן דווקא, שנאמר בענין, "וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ", ולא נאמר כהן.

- לדעת תנא קמא במשנתנו, אף שכן הוא דין תורה, הרגילו לעשות את הכהנים להיות מוליכים אותו, ולא היו ביי"ד של כהנים מניחים את ישראל להוליכו.

- ולדעת רבי יוסי, פעמים היה מוליך אותו ישראל, וכן היה מעשה, שהוליכו איש ששמו ערסלא, והוא היה ישראל.

ולדברי הכל, יש לזמן את האיש המשלח מאתמול, שנאמר "וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי", "עֵתִי" מלשון עת וזמן, ואם כן "אִישׁ עֵתִי" הוא איש מזומן, שהיה מוכן לכך מאתמול. ולהלן יתבאר בעזה"י שלמדו עוד שני דברים מהכתוב "עֵתִי".

"עֵתִי" ואפילו בשבת ואפילו בטומאה

הכתוב "וְשִׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי", משמעותו כמו בעתו ובמועדו, כלומר יש לשלח את האיש עם השעיר בזמן, אף כשיש בכך דחיית שבת וטומאה, ולהלן יתבאר בעזה"י באלו אופנים יש בשילוחו דחיית שבת וטומאה.

א. אפילו בשבת.

האופן שבו יש חילול שבת בשילוח השעיר, שהוצרכה תורה להתירו, הוא כגון שהיה השעיר חולה ואינו יכול ללכת ברגליו, ויש צורך לשאת אותו בידיים, שבכך כשמוציאו מהעזרה לרשות הרבים, וכן כשמעבירו ארבע אמות ברשות הרבים, הוא מחלל שבת באיסור הוצאה ותולדותיה, והותר הדבר, כי נאמר "עֵתִי" אפילו בשבת.

ואף לדעת רבי נתן, האומר שחי נושא את עצמו, ואין בהוצאתו משום איסור תורה של הוצאה, [רק איסור שבות מדברי חכמים], אין זה אלא בחי בריא, אבל חי חולה, אינו נושא את עצמו, ומודה בו רבי נתן, שיש בהוצאתו משום איסור הוצאה של תורה.

ודווקא איסור הוצאה זה הוצרכה תורה להתיר, אבל איסור יציאה חוץ לתחום לא הוצרכה תורה להתיר, כי איסור יציאה חוץ לתחום אין עיקרו מהתורה, אלא חכמים גזרו על כך, שלא לצאת חוץ לתחום, ואין גזרתם עומדת בפני דין תורה לשלח את השעיר.

ב. אפילו בטומאה.

האופן שבו יש איסור טומאה בשילוח השעיר, שהוצרכה תורה להתירו, הוא כגון שנטמא המשלח, שבכך הוא נאסר להיכנס לעזרה, והותירה לו תורה להיכנס, כדי